

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը**

**1975 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՒՆՎԱՐԻ 14-ԻՆ ՆՅՈՒ ՅՈՐՔՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՏԻԵԶԵ-
ՐԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐՉԱԿՎԱԾ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ԳՐԱՆՅՄԱՆ ՄԱՍԻՆ
ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՅՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ**

Քաղ. Երևան

28 հոկտեմբերի 2014թ.

Նայասրանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով.
Գ. Նարոյթունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Ա. Թունյանի,
Ա. Խաչատրյանի (զեկուցող), Վ. Նովիանիսյանի, Ն. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝ Նանրապետու-
թյան Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ Նայասրանի Նանրապետության
փրանսպորտի և կապի նախարարի տեղակալ Ա. Առաքելյանի,

համաձայն Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդ-
վածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատա-
րանի մասին» Նայասրանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 և 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «1975 թվականի հունվարի
14-ին Նյու Յորքում ստորագրված՝ Տիեզերական տարածություն արձակված օբյեկտ-
ների գրանցման մասին կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորությունների՝ Նայաս-
րանի Նանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը
որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթը Նանրապետության Նախագահի՝ 2014 թվականի
սեպտեմբերի 24-ին ՆՏ սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը, հետազոտելով կոնվենցիան և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց .**

1. Տիեզերական տարածություն արձակված օբյեկտների գրանցման մասին կոնվենցիան (այսուհետ՝ Կոնվենցիա) ընդունվել է ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայի կողմից՝ 1974 թվականի նոյեմբերի 12-ին և ստորագրման համար բացվել է Նյու Յորքում՝ 1975 թվականի հունվարի 14-ին: Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտել 1976 թվականի սեպտեմբերի 15-ին:

2. Կոնվենցիայով նախատեսվում է, որ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարը պարտադիր հիմունքներով ստեղծի և վարի տիեզերական տարածություն արձակված օբյեկտների կենտրոնական գրանցամատյան, տիեզերական տարածություն արձակված օբյեկտների պարտադիր գրանցման համակարգ, ինչպես նաև Կողմ հանդիսացող պետություններին պետք է տրամադրվի լրացուցիչ միջոցներ և ընթացակարգեր՝ տիեզերական օբյեկտները նույնականացնելու համար:

3. Ըստ Կոնվենցիայի II հոդվածի՝ տիեզերական օբյեկտը տիեզերք արձակող պետությունը պետք է այն գրանցի իր կողմից վարվող համապատասխան գրանցամատյանում: Յուրաքանչյուր տիեզերք արձակող պետություն ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարին տեղեկացնում է այդ գրանցամատյանի ստեղծման մասին: Յուրաքանչյուր գրանցամատյանի բովանդակությունը և այն վարելու պայմանները սահմանվում են ավյալ գրանցման պետության կողմից (կետ 1-ին և 3-րդ):

Եթե տիեզերական օբյեկտն արձակել են երկու և ավելի տիեզերք արձակող պետություններ, ապա նրանք համատեղ են որոշում, թե իրենցից ով է գրանցելու օբյեկտը, սույն հոդվածի 1-ին պարբերության համաձայն, հաշվի առնելով «Տիեզերական տարածության, այդ թվում՝ Լուսնի և այլ երկնային մարմինների հետազոտման ու օգտագործման ոլորտում պետությունների գործունեությունը կարգավորող սկզբունքների մասին» պայմանագրի VIII հոդվածի դրույթները և չխախտելով տիեզերք արձակող պետությունների միջև կնքված կամ կնքվելիք՝ այդ տիեզերական օբյեկտների և դրանց անձնակազմի նկատմամբ իրավագործության կամ վերահսկողության մասին համապատասխան համաձայնագրերը (կետ 2-րդ):

4. Կոնվենցիայի III հոդվածի համաձայն՝ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարը վարում է գրանցամատյան, որի բոլոր փոփոխությունները պետք է լինեն ամբողջությամբ

հասանելի, և որպեսզի գրանցվում են IV հոդվածով նախատեսված՝ պետությունների կողմից տրամադրված հետևյալ տեղեկությունները. ա) փիեզերք արձակող պետության անվանումը, բ) փիեզերական օբյեկտի՝ համապատասխան բնութագրող նշանը կամ դրա գրանցման համարը, գ) փիեզերք արձակելու ամսաթիվը և փարածքը կամ վայրը, դ) ուղեծրի հիմնական պարամետրերը՝ պտույտների պարբերությունը, թեքումը, հեռակետն ու մերձակետը, ե) փիեզերական օբյեկտի ընդհանուր գործառույթը:

5. Կոնվենցիայի V հոդվածով նախատեսվում է, որ փիեզերական օբյեկտի՝ համապատասխան բնութագրող նշանով կամ դրա գրանցման համարով (կամ էլ՝ երկուսը միասին) առանձնացված լինելու պարագայում գրանցման պետությունը ծանուցում է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարին այդ մասին, որն էլ այդ ծանուցման մասին գրանցում է կատարում գրանցամատյանում:

6. Ըստ Կոնվենցիայի VI հոդվածի՝ եթե Կոնվենցիայի դրույթների կիրառումը Կողմ հանդիսացող որևէ պետություն հնարավորություն չի տվել նույնականացնելու այն փիեզերական օբյեկտը, որն իրեն կամ իր որևէ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի վնաս է պատճառել, կամ որն ունի վրանգավոր կամ վնասակար բնույթ, ապա Կողմ հանդիսացող մյուս պետությունները պետք է իրագործելիության սահմաններում արձագանքեն այդ պետության կամ այդ պետության անունից Միավորված ազգերի կազմակերպության գլխավոր քարտուղարի միջոցով ներկայացված՝ օբյեկտը նույնականացնելու համար արդարացի և ողջամիտ պայմաններով աջակցության խնդրանքին:

7. Կոնվենցիայով Նայասարանի Նանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետևյալ պարտավորությունները.

- որպես փիեզերք արձակող պետություն հանդես գալու պարագայում ստեղծել և վարել գրանցամատյան՝ գրանցամատյանի ստեղծման մասին տեղեկացնելով Միավորված ազգերի կազմակերպության գլխավոր քարտուղարին, իսկ փիեզերական օբյեկտը Երկրի ուղեծիր կամ դրա սահմաններից դուրս արձակելիս գրանցել փիեզերական օբյեկտը՝ մուտքագրում կատարելով համապատասխան գրանցամատյանում (հոդված 2, կետ 1),

- որպես գրանցման պետություն՝ կիրառելիության սահմաններում Միավորված ազգերի կազմակերպության գլխավոր քարտուղարին տրամադրել ՆՆ գրանցամատյանում գրանցված յուրաքանչյուր փիեզերական օբյեկտի մասին Կոնվենցիայի 4-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված տեղեկությունները (հոդված 4, կետ 1),

- որպես գրանցման պետություն՝ իրագործելիության և կիրառելիության սահմաններում Միավորված ազգերի կազմակերպության գլխավոր քարտուղարին ծանուցել փիեզերական այն օբյեկտների մասին, որոնց վերաբերյալ Նայասրանի Նանրապետությունը նախկինում փեղեկություն է փրամադրել, և որոնք եղել են Երկրի ուղեծրում, բայց այլևս այնպեղ չեն (հոդված 4, կեր 3),

- այն դեպքում, երբ Երկրի ուղեծիր կամ դրա սահմաններից դուրս արձակված փիեզերական օբյեկտն առանձնացված է բնութագրող նշանով կամ գրանցման համարով, որին հղում է կատարվում Կոնվենցիայի 4-րդ հոդվածի 1-ին կերի (բ) պարբերության մեջ, կամ էլ՝ երկուսը միասին, ապա որպես գրանցման պետություն՝ ծանուցել գլխավոր քարտուղարին այդ փաստի մասին՝ 4-րդ հոդվածի համաձայն փիեզերական օբյեկտների վերաբերյալ փեղեկությունները ներկայացնելու ժամանակ (հոդված 5),

- եթե Կոնվենցիայի դրույթների կիրառումը հնարավորություն չի փվել Կոնվենցիայի Կողմ հանդիսացող որևէ պետության նույնականացնելու այն փիեզերական օբյեկտը, որն իրեն կամ իր որևէ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի վնաս է պարճառել, կամ որն ունի վրանգավոր կամ վնասակար բնույթ, ապա, մասնավորապես, փիեզերքի դիտանցման և հերագճման հնարավորություններ ունենալու պարագայում, իրագործելիության սահմաններում արճագանքել Կողմ այդ պետության կամ այդ պետության անունից գլխավոր քարտուղարի միջոցով ներկայացված՝ օբյեկտը նույնականացնելու համար արդարացի և ողջամիտ պայմաններով աջակցության խնդրանքին, իսկ որպես նման խնդրանք ներկայացնող Կողմ հանդես գալու պարագայում իրագործելիության սահմաններում փեղեկություններ ներկայացնել խնդրանքով դիմելու համար հիմք հանդիսացող դեպքերի ժամանակի, բնույթի և հանգամանքների մասին (հոդված 6),

- Կոնվենցիայի 7-րդ հոդվածի 1-ին կերի պահանջներին համապարասխան՝ փիեզերական գործունեություն իրականացնող միջազգային միջկառավարական կազմակերպության անդամ հանդիսանալու պարագայում ճեռնարկել անհրաճեշտ քայլեր այդ կազմակերպության հայտարարություն կատարելն ապահովելու համար (հոդված 7, կեր 2):

8. Կոնվենցիայով Նայասրանի Նանրապետության սրանճնած պարտավորությունները համահունչ են ՆՆ Սահմանադրության 9-րդ հոդվածով նախատեսված պահանջներին, կոչված են ապահովելու արբանյակային կապի ներդրման և ճարգացման նպատակով համապատասխան միջոցառումների իրականացմանը,

ստեղծելու փոխշահավետ հարաբերություններ Կոնվենցիայի Կողմ պետությունների հետ փիեզերական փարածության հետազոտմանը և խաղաղ օգտագործմանը նպաստելու հարցում:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Ղայասրանի Ղանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին և չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Ղայասրանի Ղանրապետության օրենքի 63, 64 և 72-րդ հոդվածներով, Ղայասրանի Ղանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց .**

1. 1975 թվականի հունվարի 14-ին Նյու Յորքում ստորագրված՝ Տիեզերական փարածություն արձակված օբյեկտների գրանցման մասին կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Ղայասրանի Ղանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Ղայասրանի Ղանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՏՈՂ

Գ. ՂԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

28 հոկտեմբերի 2014 թվականի
ՍՂՈ-1173